

מסמך לתאריך: 01.04.2013	הוראה 3.1: "בעלי תפקיד ואחריותם"	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך: בב"ד
----------------------------	-------------------------------------	--	--------------

הוראה 3.1 - "בעלי תפקיד ואחריותם"

3.1.1 הוראות כלליות ישימות

הפ"ע 2.0712 "בטיחות וגהות בצה"ל".

3.1.2 מטרת ההוראה

מטרת ההוראה זאת, להגדיר את בעלי התפקיד בתחום הבטיחות בדרכים ואחריותם. ייתכן שחלק מבעלי התפקיד מבצעים תפקידים בתקן מלא או בנע"ת.

3.1.3 מונחים והגדרות

3.1.3.1 יחידה – יחידת רישום צה"לית אלא אם נכתב אחרת.

3.1.4 רמ"ד בטיחות בדרכים פיקודי/זרועי /חילי /אגפי - תפקידו ואחריותו בתחום הבב"ד.

3.1.4.1 בכל זרוע, פיקוד מרחבי, חיל, אגף במטה הכללי ימונה רמ"ד בטיחות בדרכים בתקן מלא או במינוי חלקי.

3.1.4.2 רמ"ד הבטיחות בדרכים הזרועי / פיקודי / חילי / אגפי ישא באחריות מטה לקיום פעילות עקבית ושיטתית בנושא הבטיחות בדרכים ביחידותיו וכן יהיה אחראי, בנוסף לאמור בפקודות הצבא:
א. לשאת באחריות מטה ולייצג את החיל / פיקוד / זרוע מול הרשויות והגורמים בצה"ל בתחום הבב"ד.

ב. לגבש תמונת מצב חילית / פיקודית / זרועית בתחום הבטיחות בדרכים.

ג. להכווין, לחנך ולהנחות מקצועית את קציני הבב"ד ביחידות.

ד. לבצע ביקורות ובקרת הבטיחות בדרכים ביחידותיו.

ה. רשות תמרון מקומית.

3.1.5 קצין בטיחות בתעבורה פיקודי/ זרועי/ אגפי - תפקידו ואחריותו בתחום הבב"ד.

3.1.5.1 בכל זרוע, פיקוד מרחבי, אגף במטה הכללי ימונה קצין בטיחות בתעבורה בתקן מלא בסמכות ובכפיפות פיקודית של גוף הבטיחות בפיקוד/זרוע/אגף ובהתאם לפק"א קציני בטיחות בתעבורה מס' 30/06.

3.1.5.2 יעוד ק' הבטיחות בתעבורה להוות גורם מקצועי ביחידותיו בתחום חוקי התעבורה והבטיחות בדרכים בצה"ל.

3.1.5.3 קצין הבטיחות בתעבורה רשאי לאסור את השימוש בכלי רכב לא תקין בטיחותי ביחידותיו, ולהתנות את השימוש בו עד לתיקונו והבאתו למצב שלא יפגע בבטיחות התנועה.

3.1.5.4 תפקידי קצין הבטיחות בתעבורה בתקן מלא

א. לשאת באחריות מטה לנושא הבטיחות בתעבורה ביחידותיו.

ב. בקרה אחר תוכנית הכשרת הנהגים ביחידות שבסמכותו באמצעות קציני הרכב ביחידות.

ג. פיקוח / ביצוע בקרה ומעקב על תקנות התעבורה והוראות הבטיחות בדרכים.

מסמך לתאריך: 01.04.2013	הוראה 3.1: "בעלי תפקיד ואחריותם"	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך: בב"ד
----------------------------	-------------------------------------	--	--------------

ד. פקוח על מצב בריאות הנהגים בהתאם לתקנות התעבורה והוראות הבטיחות בדרכים.

ה. הדרכת הנהגים בנושאי נהיגה, טעינה, פריקה, טיפול ברכב ודיני תעבורה וכן בהוראות הבטיחות בדרכים.

ו. ביצוע בקרה על תקינות כלי הרכב בהיבטי הבטיחות ביחידות שבסמכותו באמצעות בוחני רכב ומנהלי עבודה ביחידות.

ז. פיקוח על כתיבת תוכנית בטיחות להולכי הרגל ועל יישומה בבסיסים ובמחנות שבסמכותו.

ח. בקרה ומעקב אחר הטמעת הוראות בטיחות בדרכים, בקליטת כלי רכב חדשים ביחידות שבסמכותו.

3.1.6 קצין בטיחות בדרכים יחידתי - תפקידו ואחריותו בתחום הבב"ד.

3.1.6.1 **מפקד היחידה** אחראי לכל נושא הבטיחות ביחידתו ובכלל זה לתחום הבטיחות בדרכים וישמש כקצין בטיחות בדרכים יחידתי.

3.1.6.2 מפקד היחידה רשאי להאציל מסמכותו לשמש כקצין בטיחות בדרכים יחידתי לסגנו/ בעל תפקיד אחר בהתאם למפורט בטבלה להלן. אין בהאצלת סמכות זו בכדי לגרוע מאחריות המפקד.

3.1.6.3 **קצין בטיחות בדרכים היחידתי** יהיה בוגר השתלמות סגני מפקדי יחידות או מקבילים להם באגפים / זרועות (סימול מקצוע 3672).

3.1.6.4 קצין בטיחות בדרכים היחידתי או מקבילו שאינו בוגר השתלמות כאמור בסעיף שלעיל, יבצע השתלמות סגני מפקדי יחידות עד שלושה חודשים מכניסתו לתפקיד, עד לתקופה זו באחריות מפקד היחידה וידוא חניכה מקצועית (עד למעבר השתלמות) מקצין הבטיחות בדרכים או מקצין הבטיחות בתעבורה הפיקודי/ זרועי/ אגפי (ע"פ החלטת רע"ן בטיחות פיקוד/אגפי).

3.1.6.5 במקרים חריגים ופרטניים, יוסמך קצין בטיחות בדרכים יחידתי באופן זמני ללא ביצוע השתלמות סגני מפקדי יחידות וזאת עד לביצוע השתלמות במועד הבא הקרוב ביותר. ובתנאי שאופן ההסמכה אושר ע"י רע"ן בב"ד. במקרה זה יישא קצין הבב"ד היחידתי אישור פרטני מטעם רע"ן בב"ד.

3.1.6.6 **קצין בטיחות בדרכים היחידתי** שאינו מפקד היחידה, ישא כתב מינוי מטעם מפקד היחידה.

3.1.6.7 קצין הבטיחות בדרכים היחידתי ישא באחריות ובתפקידים הבאים:
א. אחראי להנחות ולבקר את קיום פקודות והוראות הצבא בתחום הבטיחות בדרכים ביחידה.

ב. אחראי לכתיבתה ויישומה של תוכנית הבטיחות היחידתית בתחום הבטיחות בדרכים, עדכונה ובקרה על ביצועה ביחידות המשנה.

ג. אחראי על ביצוע ותיעוד כלל הפעולות בתחום הבטיחות בדרכים ביחידה.

ד. אחראי להמצאות תוכנית תמרור מעודכנת ע"י מהנדס תנועה, טיפול בכל מפגעי הבטיחות בדרכים ביחידה ובדרכי הגישה ליחידה.

ה. יו"ר ועדת הבטיחות היחידתית בתחום הבטיחות בדרכים.

ו. אחראי על ניהול הידע ובקרת הלמידה היחידתית מאירועי בטיחות בדרכים ביחידה ומיחידות אחרות בצה"ל, לרבות סיכום והפצת ממצאי

כרך: בב"ד	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	הוראה 3.1: "בעלי תפקיד ואחריותם"	מעודכן לתאריך: 01.04.2013
--------------	--	-------------------------------------	------------------------------

ולקחי תחקירים, מעקב אחר יישום והטמעת לקחים והוראות מפקד בעקבות התחקירים.

ז. אחראי להנחות ולבקר קיומו של הליך ניהול סיכונים בכלל משימות הנהיגה של היחידה.

ח. אחראי לבצע ביקורות בתחום הבטיחות בדרכים ביחידה וביחידות המשנה.

ט. אחראי לבצע בקרה על פעילות קצין הרכב ובוחן הרכב ביחידתו.

3.1.6.8 פירוט קציני הבטיחות בדרכים ביחידות :

המסגרת	מפקד אחראי/יחידה	האצלת סמכות אפשרית	תקן	הערות
גדוד/ יחידה עצמאית בפיקוד סא"ל/ רס"ן	מג"ד / מפקד יחידה	סמג"ד / סגן מפקד היחידה בהתאמה או מקבילו		ביחידה בה אין סגן, ניתן למנות קצין בתקן סרן, לפחות
ח"א (טייסות/יח"י בינוי בלבד)	טייסת	סמ"ט א' / ב' קצין מטה בגף הטכני/ טיסה בדרגת סרן לפחות	*	
	טייסת שירות/ יח' בינוי	סגן מפקד/ מפקד גף (מקבילו)	*	
חט"י / יחידה בפיקוד אל"ם	כלל היחידה	סגן מפקד היחידה/רמ"ט	*	
	מפקדת היחידה	ק' מטה בתקן (מינוי) רס"ן		ביחידת מילואים מרמת חטיבה קצין בדרגת סרן ומעלה
מפקדת אוג' / יחידה בפיקוד תא"ל	כלל היחידה	סגן מפקד/ רמ"ט היחידה	*	
	מפקדת היחידה	ק' מטה במפקדת היחידה		
מפקדת אגף / פיקוד מטכ"ל	מפקדת היחידה	מפקד מחנה או קצין בדרגת רס"ן ומעלה שהוגדר לכך		יחידות מטה בתוך מפקדת הגוף המהוות כיחידות רישום יונהגו כיחידה עצמאית
		—	מלא / חלקי	

3.1.6.9 ביחידות מפקדת פיקוד /אגף/זרוע שאינן יחידות רישום עצמאית יכול לקבוע רמ"ד הבטיחות בדרכים הפיקודי/זרועי/אגפי נוהל המגדיר בעלי תפקיד נוספים/אחרים כמפקד אחראי. זאת, בתנאי שנוהל זה אושר ע"י רע"ן בב"ד/ מבק"א יבשה.

3.1.6.10 חריגה מהכתוב בטבלה מחויבת באישור רע"ן בב"ד מבק"א יבשה.

3.1.6.11 כל בעלי התפקידים מחויבים בקורס כאמור בסעיף 3.1.6.3

מעודכן לתאריך: 01.04.2013	הוראה 3.1: "בעלי תפקיד ואחריותם"	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך: בב"ד
------------------------------	-------------------------------------	--	--------------

3.1.7 קצין רכב יחידתי – תפקידו ואחריותו בתחום הבטיחות בדרכים:

- 3.1.7.1 כקצין רכב יחידתי, ישמש קצין / נגד / אע"צ, בוגר קורס- קציני רכב בה"ד 6, בעל רישיון נהיגה.
- 3.1.7.2 למרות האמור לעיל רשאי מפקד יחידה בדרגת אל"מ ומעלה לאשר בכתב חריגים שאינם עומדים בדרישות הנ"ל- לתקופה של עד 6 חודשים (בסיומן ייבחן המשך מתן האישור החריג).
- 3.1.7.3 קצין הרכב היחידתי ישא באחריות בתחום הבטיחות בדרכים, כמפורט להלן:
- א. קליטה והכשרת נהגים ביחידה.
  - ב. פיקוח על שגרת הטיפולים ותקינות כלל כלי הרכב היחידה.
  - ג. קביעת תכנית לפיתוח נהגים בהתאם לצרכי היחידה ואופי פעילותה מעקב ובקרה אחר ביצועה.
  - ד. מעורבות בויסות משימות הנהיגה והתאמת רכבים ונהגים למשימות.
  - ה. ביצוע מעקב אחר נהגים ביחידה ודיווח על נהגים מועדים, למפקד היחידה.
  - ו. ריכוז כלל כרטיסי העבודה ודסקיות הטכוגרף - רישומן ותיעודן.
  - ז. אחראי על ביצוע כנסי נהגים וכלל פעילויות הנהגים ביחידה.
- 3.1.7.4 ביחידה בה אין קצין רכב יחידתי, ישא באחריותו קצין/נגד/אע"צ בנע"ת אשר ימונה ע"י מפקד היחידה או ע"י קצין הבטיחות בדרכים היחידתי.
- 3.1.7.5 בקשות פרטניות לחריגה מהוראה זו יוגשו ע"י רמ"ד בב"ד פיקודי/זרועי/אגפי, ייבחנו ע"י רע"ן בב"ד מבק"א ובהתאם לצורך יאושרו על ידו.

סוף הוראה 3.1